

Examenul național de bacalaureat 2025

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare județeană

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I**(50 de puncte)****Citește următorul fragment:**

Pe nesimțite, m-am trezit interesat nu numai de științele naturale, ci și de toate aceste universuri noi pe care mi le revelau literaturile străine, biografiile, cărțile de vulgarizare*. Ajunsesem să citesc o carte pe zi, dar curând aveam să descopăr că, în acest ritm, nu voi pridi niciodată. În fiecare dimineață, eram ispitit de trei-patru volume și, ca să le pot împrumuta, trebuia să aduc și eu cel puțin tot pe atâtea, ca să pot face schimb. Cumpăram și înainte cărți, dar numai după ce m-am lăsat antrenat în acest nou joc am început să simt avantajele de a avea o bibliotecă. Numai așa puteam alege orice carte voiam și puteam citi tot ce mă ispita. În iarna aceea, 1919, se găseau prea puține cărți prin librării, iar anticarii pe care îi cunoșteam atunci vindeau și cumpărau mai ales cărți de școală. De aceea, în raitele pe la librării, cumpăram orice carte ieftină, chiar dacă nu-i înțelegeam bine titlul.

În iarna aceea, teama de degerături m-a ținut tot timpul în mansardă. De la venirea tatei, în mansardă rămăseserăm numai noi, copiii, astfel că nu mai eram controlat neconținut, ca înainte. Puteam citi în voie. Precut, păstram tot timpul deschis în fața mea un manual de școală. Când auzeam pași pe scara de lemn, ascundeam cartea pe care o citeam și mă prefăceam că-mi prepar lecția. Tata venea din când în când și, punându-și ochelarii, apuca volumul și-i citea titlul cu glas tare, ca să se convingă că e o carte serioasă, de școală, că nu-mi pierd timpul cu altceva. Știa, evident, că am o „bibliotecă”, pentru că îmi așezasem frumos cele 70-80 de volume pe o etajeră, însă îl convinsesem că nu le citesc decât în timpul liber.

Încet-încet, dobândisem dreptul de a citi și noaptea. Aveam o masă de lucru și o lampă cu abajur, dar, pentru că tot îmi lăcrimau ochii și niciodată nu-mi găseam ochelarii care să-mi convină, tata îmi cumpărase un bec albastru. Cineva îi spusese că lumina albastră nu obosește ochii. La început, lumina era atât de sumbră, încât după o jumătate de ceas de citit mi se împăienjneau ochii și începeam să lăcrimez. [...]

Din clasa a V-a* încoace și până la încheierea studiilor universitare, mă deprinsesem să dorm din ce în ce mai puțin, câteodată mulțumindu-mă cu trei-patru ceasuri pe noapte. Am ajuns la acest rezultat după o lungă disciplină. Timp de mai multe luni, mă culcam cu câteva minute mai târziu decât în noaptea precedentă și puneam deșteptătorul să sune cu un minut mai devreme. Când reușeam să smulg somnului un ceas, mă opream și nu mai schimbam minutarele câteva săptămâni.

Apoi reluam experiența, micșorând zilnic rația de somn cu unul sau două minute. Nu pot spune că mi-a fost ușor. Uneori, când prelungeam lecturile după 2 noaptea, nu puteam adormi și mă zvârcoleam mult timp în pat. Dar eu mă încăpățânam să nu țin seama de aceste insomnii, ci continuam să număr orele și minutele consacrate somnului din clipa în care stinsesem lumina și mă culcasem, chiar dacă adormisem un ceas-două mai târziu.

Mircea Eliade, *Memorii*

*vulgarizare=popularizare, răspândire a cunoștințelor într-o formă accesibilă maselor largi ale populației;

*În perioada regală, clasa V-a de liceu era clasa a IX-a din sistemul actual de învățământ.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului <i>ispitit</i> și al secvenței <i>pe nesimțite</i> .	6 puncte
2. Menționează momentul din care autorul simte că devine liber să citească liniștit ceea ce îl pasionează.	6 puncte
3. Precizează consecința prelungirii lecturii târziu în noapte, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text.	6 puncte
4. Explică motivul pentru care tatăl autorului îl verifică pe acesta în mansardă.	6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a autorului, dedusă din primul paragraf al textului.	6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă autocontrolul are sau nu un rol important în formarea unui adolescent, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

În fiecare seară, de-un timp, stau cu mirare
Și-ascult ce straniu cântă tumultuoasa mare.

Atent îmi plec urechea, și-ascult notele-i grele,
Ascult, cântând pe-ncetul să mă deprind cu ele,

Să-mi lămuresc ce-o doare când spumegă de ură,
Ce vrea să spuie marea cu-nfricoșata-i gură.

Dar apele-i țin taina, schimbând a ei cântare,
Acum, parcă se joacă zvârlind mărgăritare,

Și-acum, ca supt imperiul unei porunci secrete,
Își părăsește jocul, și-n larmă de trompete

Își trâmbiță mânia, iar miile-i de crește
Le umflă în talazuri, în larguri dând de veste,

Că cineva ascultă și-nseamnă cu mirare
Ce poate să surprindă din larga ei cântare.

Dimitrie Anghel, *Cum cântă marea*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, relevante pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.